

Uppföljningsbeslut

efter granskning av undervisning i svenska som
andraspråk i årskurs 7-9 vid Västra Berga skola i
Helsingborgs kommun

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen i uppföljningen av den tidigare granskningen som redan ägt rum.

Inledning

Skolinspektionen har genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av undervisning i svenska som andraspråk i årskurs 7-9 vid Västra Berga skola. Granskningen genomfördes under vårterminen 2019.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen ett antal utvecklingsområden för skolenheten som angetts i beslut den 17 maj 2019.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Västra Berga skola senast den 15 februari 2020 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsbehov. Huvudmannen har inkommit med en sådan redovisning den 13 februari 2020.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

1. Organisatoriska förutsättningar

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

2. Rektors bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

3b. Undervisningens kvalitet och nivå

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Myndigheten förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Skolinspektionen avslutar granskningen.

Bakgrund

1. Organisatoriska förutsättningar

Författningsstöd

2 kap. 10, 13 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

5 kap. 14 och 15 §§ skolförordningen (2011:185)

Förordningen (SKOLF 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Rektorn skapar i låg utsträckning organisatoriska förutsättningar för att undervisningen i svenska som andraspråk ska bedrivas med god kvalitet och ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Att rektorn skapar förutsättningar för att lärarna som undervisar i svenska som andraspråk får kompetensutveckling samt förutsättningar för samverkan i svenska som andraspråk.
- Att rektorn följer upp och analyserar undervisningen samt elevernas kunskapsresultat i svenska som andraspråk för att fatta beslut om utvecklingsåtgärder.

Av huvudmannens redovisning framgår att undervisande lärare träffas i ämnesgrupp för att utveckla undervisningen och att det sker samverkan mellan lärare i förberedelseklass och lärare som undervisar i samlad klass. Det framgår inte om ett andraspråksperspektiv i undervisningen diskuteras vid lärarnas samverkan. Det framgår inte heller om rektorn styr eller följer upp innehållet i lärarnas samverkan för att utveckla undervisningen mot ett andraspråksperspektiv. Av huvudmannens redovisning framgår vidare att lärare erbjuds att läsa in behörighet i ämnet. Det

framgår däremot inte om så sker eller om obehöriga lärare ges handledning av lärare med behörighet i ämnet.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn kallar till möten för analys av kunskapsresultat och att analysen ligger till grund för att utveckla undervisningen och besluta om stödåtgärder. Det framgår däremot inte vilka parametrar som analyseras mer än att svenska som andraspråk behandlas som övriga ämnen. Det framgår inte heller vilka som deltar i analysen eller vad som framkommit i densamma.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit vissa kvalitetshöjande åtgärder inom området. Det påbörjade utvecklingsarbetet ligger i linje med vad som behövs för att höja kvaliteten i utbildningen. Av redovisningen framgår dock inte hur rektorn och huvudmannen följer upp i vilken utsträckning åtgärderna leder till önskat resultat, det vill säga att all undervisning i ämnet bedrivs med god kvalitet samt att måluppfyllelsen ökar. Mot denna bakgrund behöver utvecklingsarbetet för att höja kvaliteten inom området fortsätta.

2. Rektors bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk

Författningsstöd 2 kap. 10 § skollagen 5 kap. 14 och 15 §§ skolförordningen Lgr 11, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Skolinspektionen bedömer att rektorn i låg utsträckning gör en bedömning av god kvalitet avseende elevers behov av svenska som andraspråk, och ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att det finns rutiner för att bedöma och fatta beslut av god kvalitet avseende elevers behov av undervisning i svenska som andraspråk samt implementerar sådana rutiner.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har beslutat om en rutin för att bedöma om elever behöver läsa svenska som andraspråk. Rutinen trädde i kraft i augusti 2019. Av rutinen framgår att en individuell bedömning av elevers behov att läsa svenska som andraspråk görs vid klasskonferenser, betygsättning och analysmöten kring måluppfyllelse. Vid varje sådant tillfälle bedöms om beslutet att eleven skall läsa svenska som andraspråk kvarstår eller skall ändras. Av huvudmannens redovisning framgår att bedömningen om en elev ska läsa svenska som andraspråk sker snarast möjligt efter elevs ankomst till skolan och görs i samråd med

undervisande lärare. Det framgår inte vilket underlag som ligger till grund för bedömningen av om en elev behöver läsa svenska som andraspråk.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit vissa kvalitetshöjande åtgärder inom området. Det påbörjade utvecklingsarbetet ligger i linje med vad som behövs för att höja kvaliteten i utbildningen. Det är dock oklart vilket underlag som ligger till grund för bedömningen. Skolinspektionen vill betona att det är viktigt att bedömningen görs utifrån en kvalitativ bedömning av elevens hela språkliga förmåga det vill säga att tala, läsa och skriva på svenska.¹ Därför behövs oftast ett brett underlag för att kunna göra en bedömning av god kvalitet. Mot denna bakgrund behöver utvecklingsarbetet för att höja kvaliteten inom området fortsätta.

3b. Undervisningens kvalitet och nivå

Författningsstöd

1 kap. 4 och 5 §§, 3 kap. 3 och 14 §§, 10 kap. 20 a § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Skolinspektionen bedömer att undervisningen i delar genomförs på ett sådant sätt och på en sådan nivå att elever har möjlighet att nå så långt som möjligt i förhållande till kunskapskraven i ämnet och ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Att all undervisning ges på en åldersadekvat nivå och att eleverna utmanas kognitivt och språkligt.

Av huvudmannens redovisning framgår att all undervisning i förberedelseklassen har förändrats och numera sker årskursvis. Det framgår vidare att all undervisning är ålderadekvat och planeras utifrån att elevernas ska utmanas kognitivt och språkligt.

¹ På hemsidan för Nationellt centrum för svenska som andraspråk finns svar på frågor som bland annat handlar om behovsbedömningen. Se till exempel <https://www.andrasprak.su.se/om-oss/vanliga-fr%C3%A5gor/grundskola/vilka-elever-ska-undervisas-i-svenska-som-andraspr%C3%A5k-1.149409> och <https://www.andrasprak.su.se/om-oss/vanliga-fr%C3%A5gor/grundskola/n%C3%A4r-ska-en-elev-sluta-l%C3%A4sa-svenska-som-andraspr%C3%A5k-1.107734>

Rektorn har en kontinuerlig dialog med lärarna om kompetensutveckling men det framgår inte om lärarna deltar i någon kompetensutvecklingsinsats. Det framgår inte heller om rektorn har följt upp att undervisningen är ålderadekvat och kognitivt utmanande.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit vissa kvalitetshöjande åtgärder inom området. Det påbörjade utvecklingsarbetet ligger i linje med vad som behövs för att höja kvaliteten i utbildningen. Rektorn behöver dock följa upp att insatta åtgärder har lett till att undervisningen i ämnet är ålderadekvat och kognitivt utmanande. Mot denna bakgrund behöver utvecklingsarbetet för att höja kvaliteten inom området fortsätta.

På Skolinspektionens vägnar

X Sofia Lindstrand

Beslutsfattare
Signerat av: Sofia Lindstrand

X Sofia Ydrefors

Föredragande
Signerat av: Sofia Ydrefors